

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Полтавський державний аграрний університет

Корпорація Micro Tracers Inc. Сан-Франциско (USA)

Laboratory of Organic Electronics, Department of Science and

Technology, Linköping University, Norrköping, Sweden

Chemistry Department, N. Gumilyov Eurasian National

University, Nur-Sultan, Kazakhstan

Plant and Soil Sciences Department University of Delaware (USA)

Department of Forage Crop Production, Institute of Soil Science and Plant

Cultivation - State Research Institute, Puławy, Poland

Department of Solid State Physics and Nonlinear Physics,

Al-Farabi Kazakh National University, Almaty, Kazakhstan

Department of Electrical Engineering, Azerbaijan Technical

University, Baku, Azerbaijan

Department of Pharmaceutical Sciences, Università del Piemonte Orientale,

Novara, Italy

Department of Science and Technological Innovation,

Università del Piemonte Orientale, Alessandria, Italy

Department of Animal Genetics and Conservation,

Institut of Animal Sciences, Warsaw University of Life Sciences,

Warsaw, Poland

VII МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЯ

«ХІМІЯ, БІОТЕХНОЛОГІЯ, ЕКОЛОГІЯ ТА ОСВІТА»

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

17-18 травня 2023 року

Полтава 2023

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Полтавський державний аграрний університет

Корпорація Micro Tracers Inc. Сан-Франциско (USA)

Laboratory of Organic Electronics, Department of Science and
Technology, Linköping University, Norrköping, Sweden

Chemistry Department, N. Gumilyov Eurasian National
University, Nur-Sultan, Kazakhstan

Plant and Soil Sciences Department University of Delaware (USA)

Department of Forage Crop Production, Institute of Soil Science and Plant
Cultivation - State Research Institute, Puławy, Poland

Department of Solid State Physics and Nonlinear Physics,
Al-Farabi Kazakh National University, Almaty, Kazakhstan

Department of Electrical Engineering, Azerbaijan Technical
University, Baku, Azerbaijan

Department of Pharmaceutical Sciences, Università del Piemonte Orientale,
Novara, Italy

Department of Science and Technological Innovation,
Università del Piemonte Orientale, Alessandria, Italy

Department of Animal Genetics and Conservation,
Institut of Animal Sciences, Warsaw University of Life Sciences,
Warsaw, Poland

VII МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЯ

«ХІМІЯ, БІОТЕХНОЛОГІЯ, ЕКОЛОГІЯ ТА ОСВІТА»

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

17-18 травня 2023 року

Полтава 2023

землеробство. – Херсон. – 2013. – Вип. 61. – С. 118-120. 2. Лавриненко Ю.О. Ефективність стимуляторів росту та мікродобрив на посівах гібридів кукурудзи різних груп стиглості в умовах зрошення на півдні України / Ю.О. Лавриненко, О.А. Гож // Зрошуване землеробство: міжвідомчий тематичний науковий збірник. – Херсон. – 2015. – Вип. 64. – С. 14-20. 3. Санін Ю.В. Технологія підживлення кукурудзи макро- та мікроелементами, їхнє значення та застосування в посівах кукурудзи / Ю.В. Санін // Пропозиція. – 2010. – № 5. – С. 20-22.

ВИРОЩУВАННЯ НІШЕВИХ КУЛЬТУР В УМОВАХ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Шакалій С. М., Шевченко Д. Є. (м. Полтава)

Озимі пшениця та ячмінь, кукурудза, соняшник, ріпак, і з певною натяжкою соя — ось ті культури, котрі найчастіше можна побачити на полях України.

Епізодично аграрії вирощують горох, вкрай знизилися посіви цукрових буряків і лише подекуди можна побачити гречку разом із куцими вкрапленнями вівса та жита. Із такою сівозміною можна було б ще миритися, однак агрокліматичні та економічні чинники накладають на неї додаткові обмеження. Сівозміна на кшталт озимі зернові-соняшник у степовій зоні та кукурудза-пшениця-соняшник-ріпак у лісостеповій, не кажучи вже про кукурудзу чи соняшник, з кожним роком підвищують очевидні ризики [1].

Чимало аграріїв вбачають альтернативу у так званих нішевих культурах. По-перше, вони дають змогу урізноманітнити сівозміну, зокрема, як засіб включити до неї бобові культури та трохи стримувати вовчок соняшниковий. По-друге, заробити додаткові кошти. До найближчого резерву нішевих культур в Україні заведено відносити сорго, нут та сочевицю. Певний інтерес становлять озимий горох та арахіс [2].

Під поняття «нішеві культури» підпадають усі культури, які можуть у нас вирощувати і на які є попит на ринку, але обсяг виробництва їх невеликий.

В овочівництві це можуть бути, наприклад, помідори чері. До нішевих належать сезонні зелені культури: петрушка, кріп, пастернак. Це редис, часник, горіхи, навіть лікарські культури, які мають значний експортний потенціал [1].

Вивчення сортів та гібридів нішевих культур для вирощування в умовах Полтавської області є одним з важливих напрямів агрономічних досліджень. З метою покращення врожайності та якості нішевих культур необхідно визначити найбільш продуктивні та стійкі до шкідників та хвороб сорти та гібриди.

Від вирощування нішевих культур залежить якість та кількість врожаю, що впливає на дохід сільськогосподарських підприємств та окремих фермерів. Для досягнення максимального результату необхідно проводити дослідження та визначити оптимальні агротехнічні заходи [3].

Правильний вибір та застосування добрив є одним з ключових агротехнічних заходів для отримання високих врожаїв та якісної продукції. В залежності від виду нішевої культури, її фази розвитку та властивостей ґрунту, використовуються різні види добрив.

Наприклад, для кавуна, який є великим споживачем живлення, можна використовувати складні добрива з високим вмістом азоту, фосфору та калію. Для огірків, зокрема, використовують добрива з високим вмістом азоту та бору, оскільки ці елементи необхідні для розвитку гарбузової мозаїки та інших хвороб, які часто трапляються у цієї культури.

Ще один важливий аспект вирощування нішевих культур - це захист від шкідників та хвороб. Для цього можна використовувати як хімічні, так і біологічні засоби захисту [4].

За даними Державної служби статистики України, у 2022 році вирощування нішевих культур склало 7,3 % загальної площі сільськогосподарських посів в Україні, що свідчить про високий потенціал

цього сегменту. Загалом в Україні вирощуються більше 100 видів нішевих культур, зокрема ягоди, які стали надзвичайно популярними серед споживачів в останні роки.

За даними регіональної програми розвитку та підтримки аграрного комплексу Полтавщини за період до 2020 року, область займала лідерські позиції в Україні з площі посадки органічної малини, зокрема у Диканському районі посаджено 13 гектарів малини. Також у межах цієї програми було додатково посаджено 35,6 гектара плодово-ягідних насаджень, компенсовано господарствам 1,3 мільйона гривень [5].

Полтавська область є однією з провідних виробників нішевих культур, на виробництво яких спрямована значна кількість аграрного бюджету України та зусиль науковців та звичайних працівників.

Список використаних джерел:

1. Лихочвор В. В. Рослинництво. Технології вирощування сільськогосподарських культур. – 2-е видання, виправлене. Київ: Центр Навчальної літератури, 2004. 808 с.
2. Фадєєв Л. В. Нішеві культури – особливість очищення й виробництва сильного насіння. Наука-інновації-технології. 2021. С. 19–24.
3. Інтернет-джерело. Нішеві культури: економічні перспективи вирощування. Режим доступу: <http://agro-business.com.ua/agro/idei-trendy/item/16666-nishevi-kulturyekonomichni-perspektivyvy-yuroshchuvannia.html>
4. Інтернет-джерело. Нішеві культури – нові перспективи для малих суб'єктів господарювання в аграрному секторі. Режим доступу: http://eip.org.ua/docs/EP_18_3_102_uk.pdf
5. Інтернет-джерело. Ексклюзив відвойовує землі: нішеві культури. Режим доступу: <http://klyuch.com.ua/articles/economy/eksklyuzyv-vidvovovuezemli-nishevi-kultury/>

ФОРМУВАННЯ БІОМАСИ СОНЯШНИКА ПІД ВПЛИВОМ БІОПРЕПАРАТІВ

Шакалій С. М., Ситник В. Р. (м. Полтава)

Наукові дослідження та практичний досвід однозначно доводять, що соняшник дуже чуйний до застосування добрив [1]. Як основне добрива під соняшник рекомендуються органічні та мінеральні добрива. У разі